

Justitiedepartementet

Brottsförebyggande rådet
Box 1386
111 93 Stockholm

Uppdrag till Brottsförebyggande rådet om förstärkt stöd och samordning av det brottsförebyggande arbetet

Regeringens beslut

Regeringen ger Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag att lämna förslag på hur det lokala brottsförebyggande arbetet kan förstärkas och utvecklas genom förbättrad nationell samordning. De förslag som lämnas ska syfta till att skapa en ökad förmåga hos berörda aktörer att förebygga brott, såväl enskilt som i samverkan med andra. I uppdraget ingår att:

- Övergripande redogöra för hur utvecklingsbehoven för det lokala brottsförebyggande arbetet ser ut och analysera inom vilka områden det finns behov av ett förstärkt stöd och en tydligare nationell samordning.
- Lämna förslag på hur det befintliga stödet till lokalt brottsförebyggande arbete skulle kunna förstärkas för att tillgodose de behov som identifierats.
- Lämna förslag på hur en nationell stöd- och samordningsfunktion för det brottsförebyggande arbetet kan konstrueras vid Brå och föreslå vilka uppgifter en sådan funktion bör ha. En bedömning av hur funktionens verksamhet kan utvecklas på sikt ska också lämnas.
- Lämna förslag på hur en särskild samordnare kan knytas till myndigheten och vilka uppgifter en sådan bör ha.
- Överväga behovet av ett förstärkt regionalt engagemang för brottsförebyggande arbete, exempelvis genom länsstyrelserna.
- Överväga behovet av ett nationellt brottsförebyggande samverkansnätverk och, om behovet finns, lämna förslag på hur ett sådant bör konstrueras, med hänsyn tagen till befintliga samverkansstrukturer inom området.
- Redovisa kostnader för de lämnade förslagen.

Uppdraget ska genomföras i nära samråd med Polismyndigheten och Sveriges Kommuner och Landsting. Synpunkter ska också inhämtas från andra relevanta myndigheter och övriga aktörer inom området, bl.a. organisationer inom det civila samhället.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2015.

Bakgrund

Regeringen har i budgetpropositionen för 2015 en uttalad ambition att förstärka och utveckla det brottsförebyggande arbetet. Målet är att det ska finnas ett strukturerat brottsförebyggande arbete över hela landet. Arbetet behöver bedrivas på såväl lokal som regional och nationell nivå och inkludera ett brett spektrum av åtgärder.

Vid Brottsförebyggande rådet bedrivs i dag verksamhet som på olika sätt stödjer det brottsförebyggande arbetet, med t.ex. statistik, forskning och utvärdering. Vid myndigheten finns också en särskilt inrättad enhet vars uppgift är att ge stöd till lokala brottsförebyggande aktörer. Arbetet består i att ge kunskapsstöd, ekonomiskt stöd och att bidra till erfarenhetsutbyte. Detta genomförs ofta i samarbete med andra aktörer såsom exempelvis Sveriges Kommuner och Landsting och Polismyndigheten.

Polismyndigheten har en viktig roll i det lokala brottsförebyggande arbetet. Inom ramen för ombildningen till en myndighet har förutsättningar skapats för att ytterligare stärka lokal närvaro och tillgänglighet. Inom Polismyndigheten pågår ett arbete med att i ökad utsträckning utgå från lokala problembilder i den brottsbekämpande verksamheten genom bland annat en utvecklad samverkan med kommuner och andra lokala aktörer.

Utanför rättsväsendet finns det många andra statliga myndigheter som på olika sätt arbetar med brottsförebyggande frågor, såväl nationellt som regionalt och lokalt. På lokal nivå är kommunerna en viktig aktör och en betydelsefull samarbetspart till Polismyndigheten och andra myndigheter. Variationen över landet när det gäller kommunernas engagemang i det brottsförebyggande arbetet är dock stor.

Vid sidan av statliga och kommunala aktörer finns det många företag och organisationer som på olika sätt arbetar med brottsförebyggande frågor.

Skäl för regeringens beslut

Behovsanalys

Brå har vid flera tillfällen inventerat och utvärderat det lokala brottsförebyggande arbetet och återkommande konstaterat att det finns

behov av ett fortsatt och förstärkt statligt stöd till lokala aktörer. Många kommuner har till Brå framfört önskemål om bättre nationell samordning, gemensamma strategier och ett utökat stöd.

Mot bakgrund av att Brås tidigare studier visat på stora behov av förstärkta åtgärder på flera områden är det av stor vikt att det utvecklingsarbete som nu inleds riktas mot områden där behoven är som störst. Innan åtgärder vidtas behöver därför en samlad behovsanalys göras i syfte att skapa tydliga avgränsningar. Behoven av att utveckla arbetet med de samverkansöverenskommelser som ingås mellan polis och kommun och som styr det lokala brottsförebyggande arbetet bör beaktas. Detta gäller också det utvecklingsarbete inom området som bedrivs vid Polismyndigheten.

Förstärkt stöd och samordning

Regeringen bedömer att statens engagemang för det brottsförebyggande arbetet behöver förstärkas och utvecklas, inte minst för att öka den samlade kraften hos lokala aktörer. Detta är också av stor betydelse för att kunna utveckla samverkan mellan dessa aktörer och Polismyndigheten, samt med andra myndigheter med brottsförebyggande uppgifter.

Det finns goda skäl, inte minst ekonomiska, till att utveckla det stöd och den samordning som redan finns i stället för att bygga nya strukturer. Brå ges därför i uppdrag att lämna förslag på hur den generella nivån på det lokala arbetet kan höjas och bli mer kunskapsbaserat genom att myndigheten dels förstärker nuvarande stödjande verksamhet, dels utvecklar en nationell samordningsfunktion för det brottsförebyggande arbetet.

Behovet av en samordnare för brottsförebyggande arbete

Regeringen bedömer att det i dag saknas mandat för en särskild part att vara pådrivande nationellt i det brottsförebyggande arbetet. Brås verksamhet bör därför kompletteras med en särskild samordnare för att ytterligare stärka samverkan mellan olika brottsförebyggande aktörer. Brå får därför i uppdrag att utreda på vilket sätt en sådan samordnare kan knytas till myndigheten.

Ett nationellt samverkansnätverk

Som nämns ovan finns det en lång rad aktörer i samhället som på olika sätt arbetar med brottsförebyggande frågor.

Regeringen ser behov av en närmare samverkan mellan i första hand de myndigheter som på olika sätt arbetar med och ger stöd till brottsförebyggande insatser. I uppdraget ingår därför att överväga inrättandet av ett samverkansnätverk som kan träffas och diskutera gemensamma frågor inom det brottsförebyggande området. Brå ska i det samman-

hanget också överväga behovet av att en samordnare tar ansvar för att samverkan kommer till stånd mellan offentliga, privata och ideella aktörer vars verksamhet har koppling till det brottsförebyggande arbetet.

På regeringens vägnar

Morgan Johansson

Andreas Kvarnängen